

A Városi Művelődési Központ Lenti Önkéntes Stratégiája

Készült az EFOP-1.5.3-16-2017-00069 projekt keretében a
Regionális Humán Innováció Képzési Nonprofit Kft.
közreműködésével.

Tartalom

BEVEZETÉS.....	3
1. HELYZETFELTÁRÁS.....	4
1.1. Térségi áttekintés - Lenti és térsége	4
1.2. Jogi háttér	5
1.3. Országos áttekintés - az önkéntesség helyzete Magyarországon	5
1.4. A Városi Művelődési Központ Lenti bemutatása, szervezeti felépítése	8
1.5. Az önkéntesség szerepe és helye a Városi Művelődési Központban	10
1.6 SWOT analízis	12
2.STRATÉGIA.....	13
2.1. Küldetés.....	13
2.2 Jövőkép.....	13
2.3. Céletterületek	14
2.3.1. Az önkéntesség kultúrájának fejlesztése és attitűdfejlesztés	14
2.3.2. Speciális célcsoportok bevonásának támogatása, a hátrányos helyzetű csoportok integrációjának elősegítése, a társadalmi kohéziót erősítő önkéntesség fejlesztése.....	18
2.3.3. Az önkéntességre nevelő, ösztönző rendszer kialakítása, fejlesztése.....	18
3. ÖNKÉNTES FOGADÓ STRATÉGIA 2019-2030 ÉS AKCIÓTERV A 2019-2021 KÖZÖTTI IDŐSZAKRA.....	19
3.1. A Városi Művelődési Központ Lenti önkéntességhez kapcsolódó céljai és tevékenységek kapcsolatrendszerre	19
3.2. Általános működéshez kapcsolódó önkéntesség megszervezése.....	20
3.3. MINTAPROJEKT - ÖNKÉNTES BÖRZE	21
3.4. MINTAPROJEKT - Szakkörök, korrepetálások szervezése, lebonyolítása.....	27
3.5. MINTAPROJEKT – Közösségi vásár.....	32
ÖSSZEGZÉS.....	37

BEVEZETÉS

A kultúra nagyon erősen képes összetartani a népeket, sokkal inkább, mint önmagában a közös leszármazás. (Kun Ádám)

Intézményünk önkéntességhez kapcsolódó céljait csak úgy érhetjük el, ha biztosítjuk, hogy az önkéntesek és a fizetett alkalmazottak együtt dolgozzanak, megosszák tudásukat, tehetségüket és támogassák egymást.

E cél alapján a Városi Művelődési Központ Lenti önkéntes stratégiája biztosítja a keretet az önkéntes lehetőségek fejlesztéséhez, valamint hozzájárul ahhoz, hogy a Nemzeti Önkéntes Stratégiában foglalt célok elérhetővé váljanak, az azokhoz kapcsolódó intézkedéseket, lépéseket pedig intézményi szinten is megvalósíthassuk.

Kiemelt feladatunk, hogy az önkéntességet, és a közérdekű önkéntes tevékenység megítélését, elfogadottságát javítsuk, széles körben bemutassuk, ismertessük, és az önkéntes segítséggel megvalósult programokat, eredményeket megmutassuk a nyilvánosságnak, ezzel is bizonyítva e tevékenység szükségességét, és alapvető társadalmi igényét, szerepét. Mivel az önkéntességben jelentős humán erőforrás tartalékok vannak, a Városi Művelődési Központ Lenti működési területén (település és járási szint) indokolt, hogy elkészüljön saját önkéntes stratégiája, mellyel rövid- és hosszú távon is víziót vázolhatunk fel munkatársainknak és a társadalom valamennyi szereplőjének.

A stratégia önmagában nem elég e társadalmi üzenet elindításához, csupán egy iránymutatás, egy vonalvezetés, amely megkönnyíti ennek folyamatát. Szükség van hozzá olyan emberekre, akik úgy gondolják, hogy a civilek együttműködésével, valamint különböző szektorok - vállalkozói, intézményi, civil, kormányzati - összefogásával innovatív megoldások jönnek létre, amelyek különböző társadalmi csoportok mellett összességében minden ember számára jótékony hatással bírnak.

A Városi Művelődési Központ Lenti Önkéntes Stratégiája a szervezet céljaihoz igazodva, közösségfejlesztő, társadalmi szemléletformáló, kultúraközvetítést és művelődést elősegítő önkéntes akcióprogramok mentén több évre előre tekintve célozza meg az intézmény önkéntes csoportjának megalapítását, ezzel is biztosítva az intézmény humán erőforrásának fenntartását. Egyben olyan társadalmi problémákra is megoldást kíván nyújtani, mint a kisgyermekek hétvégi elhelyezése, vagy a régi, kézműves mesterségek utánpótlása.

1. HELYZETFELTÁRÁS

1.1. Térségi áttekintés - Lenti és térsége

Zala megye a Dunántúl délnyugati részén található, mintegy 3 784 km² területe, határos Horvátországgal, Szlovéniával, Magyarországon belül Vas-, Veszprém- és Somogy megyével. A megye nagy része a nyugat-dunántúli peremvidékhez sorolt Zalai-dombsághoz tartozik, északon egy keskeny területe Vasi-hegyhát vidékére, illetve délen a Dunántúli-dombvidékre nyúlik át, a Keszthelyi-hegység pedig a Dunántúli-középhegység része.

A megyét közigazgatás szempontjából Keszthely, Zalaszentgrót, Zalaegerszeg, Nagykanizsa, Letenye, Lenti járás alkotja.

A Lenti járás 48 településének lakónépessége közel húszezer fő.¹ A kis és közepes méretű községek, települések alacsonyabb szintű erőforrásai nem teszik lehetővé, hogy a közszolgáltatások minden egyes, kötelezően előírt formáját önállóan működtetni tudják, valamint a szükséges ellátási rendszereket megszervezzék, így ezt többnyire társulások formájában valósítják meg. A járás gazdasági, közlekedési, kulturális, oktatási és egészségügyi központ Lenti.

A járás területéről a felsőfokú képzésbe járók tanulmányaik befejezése után csak kis számban térnek vissza a térségbe, de jellemzően még Zala megyébe is mindössze töredékük jön haza, ezért kiemelt cél a felsőoktatásban tanuló térségi diákok „elköteleződésének” segítése, akár bizonyos mértékű lokálpatriotizmus megalapozása, továbbá a felsőoktatási intézmények bevonásával és érzékenyítésével a térség népszerűsítése.

A nappali rendszerű, egész napos közoktatási tevékenységekhez a bejárás megoldott, jellemzően közösségi közlekedési szolgáltatások (ÉNYKK-autóbuszok) igénybevételével, de a szakköri, iskolán kívüli tevékenységek esetében az eljutás az egyes rendezvények, szakkörök helyszíneire már problémát jelenthet.

A szociális ellátások terén az előregedő Lenti járás területén meghatározó és feltétlenül szükséges feladat az idősellátás megszervezése. Szinte minden településen elérhető az étkeztetés és a házi segítségnyújtás rendszere.

A közművelődés és kultúra területén a szolgáltatások megszervezésében Lenti élen jár. A Városi Művelődési Központ Lenti intézménye elsődlegesen a város kulturális igényeit hivatott ellátni, ugyanakkor a város egyes településrészein is vannak közösségi házak, melyek kulturális jellegű tevékenységeket látnak el alkalmi jelleggel. A falvakban a közművelődési feladatok ellátása általában részmunkaidőben vagy megbízással történik.

A Városi Könyvtár Lenti szolgáltató könyvtárként a Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszer (KSZR) keretében az egykori Lenti Kistérség 50 településének biztosít könyvtári szolgáltatást. Az intézmény rendszeresen szervez könyvtári, könyvtárhasználati órákat, kulturális, közösségi és egyéb könyvtári

---

¹ Helyi Emberi Erőforrás Fejlesztési Terve - EFOP 1.5.3. -16

programokat a helyi köznevelési intézmények számára, valamint bekapcsolódik oktatáshoz részben köthető kulturális programokba a Lenti járás egész területén, valamint Zalaegerszeg járás 3 településén. A járás településeinek kulturális életében meghatározó szerepet játszanak a civil szervezetek. Tevékenységüket általában 1-1 rendezvényhez, vagy tematikus feladatok mentén fejtik ki. A nonprofit szféra kiegészíti az önkormányzatok által biztosított humánszolgáltatásokat, de a jelentkező hiányok betöltését nem tudják megoldani (felkészültség és szakemberhiány miatt). Figyelemre méltó, és kihasználni érdemes lehetőséget biztosít azonban az, hogy a térségben a regisztrált nonprofit szervezetek aránya jelentősen meghaladja a megyei, a régiós és az országos átlagot egyaránt (lentiben a regisztrált és működő civil szervezetek száma 67.)². Ez egy olyan erőforrás, amely a hátrányos helyzetű lenti járásban kitörést biztosíthat.

Említést érdemel, hogy Lenti településrészein öt kultúrház működik, felújításuk 2019-ben fejeződött be. Ezek a kulturális központok a kisközösségek művelődési és szórakozását önállóan szervezik. Ezeket az épületeket megbízási díjazású gondnokok üzemeltetik, így a programszervezés terén itt már megjelenik az önkéntesség.

A településrészekben több civil szervezet valósít meg rendszeresen kulturális programokat, illetve aktív szerepet vállalnak az önkormányzatok mellett az események megszervezésében. Feladatuk a szervezés mellett az önkéntes bázisuk aktivizálása, amelynek tagjai segíteni tudják a program megvalósítását.

A civilek aktív közreműködésével valósul meg többek között a járásban évről-évre a Göcseji Szilvafesztivál, Göcseji Aratónapok, Lenti Táncverseny, Reszneki Parasztolimpia, Nyugdíjas Klubok Találkozója, 24 órás Kerékpáros Maraton, Iszkiri Futónap.³

1.2. Jogi háttér

A törvénynek (2005. évi LXXXVIII. Törvény a Közérdekű önkéntes tevékenységről (Köt)) köszönhetően megkerülhetetlen témává vált az önkéntesség. A törvény a mellett, hogy jogi értelemben vett státuszt adott az önkénteseknek, számos anomáliát megszüntetett (pl. az önkénteseknek nyújtott költségtérítés adó és járulégmentessége) és általa széles körben vált ismertté és elfogadottá az önkéntes tevékenység haszna a társadalom és az egyének szintjén.⁴

1.3. Országos áttekintés - az önkéntesség helyzete Magyarországon

Az önkéntes tevékenység hagyománya Magyarországon hosszú múltra tekint vissza. Az önkéntesség kultúrája a két világháború közötti időszakban is számottevő volt. Az utána következő időszak kötelező - vagy nem kötelező, de elvárt -, ideológiailag átszínezett ingyenmunkája (pl. kommunista szombat) azonban teljesen más irányba vitte az önkéntes tevékenységek megítélését. A közép- és kelet-európai volt szocialista országok jó példái annak, hogy az önkéntességet milyen jelentős mértékben

---

² www.helyicivil.hu

³ Helyi Emberi Erőforrás Fejlesztési Terve - EFOP 1.5.3. -16

⁴ <http://www.onkentes.hu/cikkek/nemzeti-onkentes-strategia>

befolyásolják politikai és társadalmi hagyományok. A kommunista örökség kedvezőtlen alapot teremtett az önkéntesség kultúrájának kifejlődése szempontjából, s ez a rendszerváltást követően is éreztette hatását. A társadalmi és humanitárius feladatok önkéntes végzése a demokráciák egyik komoly hajtóereje, amely összefügg a helyi kezdeményezésekkel is, ezért számos nyugat-európai országban az önkéntesség elősegítése, szervezése állami törekvés.⁵

A 2012-ben megalkotott és életbe lépett Nemzeti Önkéntes Stratégia egy kilencéves, egészen 2020-ig terjedő időszakot határozott meg a cél elérésére, hogy a „magyar állampolgárok körében felhívja a figyelmet a társadalmi felelősségvállalás és azon belül az önkéntesség európai és magyar jelentőségére, továbbá lehetőségére.”

Kiemelt célként jelölte meg, hogy a stratégia által az önkéntes tevékenység nemcsak a társadalmi, hanem a gazdasági területeket is behálózza, kiemelve a szociális, sport, érdekvédelmi, természetvédelmi és egészségügyi területeket. Megjegyzi, hogy fontos az magyar önkéntesség elterjesztése mellett nemzetközi önkéntes kapcsolatok kialakítása is, ezzel presztízst szerezve és további lehetőségeket megnyitva.

A Nemzeti Önkéntes Stratégia több javaslatot is megfogalmaz:

1. Az önkéntesség kultúrájának fejlesztése és attitűdfejlesztés

A cél többek között az, hogy Magyarország felzárkózzon azon EU-s országok mezőnyébe, ahol már fiatal kortól megkezdődik az önkéntességre nevelés. Fontos, hogy az önkéntesség valamennyi korosztály számára közvetítse a társadalmi felelősségvállalás és közösségi szerepvállalás fontosságát, és lehetőséget adjon kompetencia-készségek kialakítására és fejlesztésére. Megjegyzi, hogy az önkéntes tevékenységet körülölelő negatív jelzők és társadalmi üzenet is pozitívabb üzenetet kapjon.

2. Speciális célcsoportok bevonásának támogatása

Korábbi kutatások alapján nagy aránytalanság tapasztalható a magyarországi önkéntes munkát végzők korcsoportos eloszlásában. Bár az önkéntes tevékenység valamennyi korosztály számára elérhető és végezhető tevékenység, a fiatalok, a felnőttek és az idős generáció mellett kiemelt fontosságú a speciális csoportok, így például a kisgyermeket nevelő anyák, vagy egészségi gondokkal küzdő nyugdíjasok bevonása is ezekbe a tevékenységekbe.

3. A hátrányos helyzetű csoportok integrációjának elősegítése, a társadalmi kohéziót erősítő önkéntesség fejlesztése

Kiemelendő cél a munkanélküliek, alacsony iskolázottságúak, kisebbségi csoportok tagjainak bevonása a magyarországi önkéntes tevékenységekbe, hiszen amellett, hogy az önkéntesség segíti az integrációs folyamatokat és új szociális kapcsolatok kialakulását, egyúttal csökkenti az előítéletek kialakulásának lehetőségét, önismeretfejlesztési, készségfejlesztési hatásai vannak,

---

⁵ Nemzeti Önkéntes Stratégia

erősíti az egyén társadalmi jelenlétét. Az önkéntes munka által új, biztos jövedelmet nyújtó munkahely megszerzésére is nagyobb esély van.

4. Az önkéntességre nevelő, ösztönző rendszer kialakítása

A következő generációk tagjainak minél korábban, minél fiatalabb korban lehetőséget kell adni a társadalmi szerepvállalás e formájára. Fontos az oktatási kezdeményezések felkarolása és erősítése. A stratégia üdvözli az iskolai közösségi szolgálat bevezetését - hangsúlyozva az önkéntesség két formája közötti különbséget -, valamint azzal a szándékkal is egyetért, hogy a felsőoktatási kreditrendszerben az önkéntes tevékenységet elismertethessék. A stratégia kiemeli, hogy fiatal korban nagyobb mértékű szociális érzékenység jellemző, ezáltal ez lehet egy kiugrási terület az önkéntesség minél szélesebb körű elterjesztésében.

5. Az önkéntesek felkészültségének fejlesztése

Legfőképp a képesség és az információ hiánya okozza az önkéntességről kialakult negatív asszociációkat - ezt elkerülendő fontos az önkéntesek fejlesztése és felkészítése, hogy tevékenységüket maximálisan tudják elvégezni.

6. Fogadó szervezet és intézmények bekapcsolása

A stratégia kiemelten kezeli az állami intézményekben az önkéntesek szerepvállalásának növelését olyan területeken, amelyek az emberek jólétét segítik, és a munkához nem feltétlenül szükséges szakmai háttér és tudás. Ezáltal attitűdváltozás elérése a cél, amely - főleg szociális és egészségügyi intézményeknél - lenne számottevően fontos, ugyanakkor ezek az intézmények nem elég rugalmasak és nincsenek felkészítve nagyobb számú önkéntes fogadására. A szociális és egészségügyi intézmények szolgáltatás- és kapacitásbővítését önkéntesek segítségével is elérhetik olyan területeken, amelyek inkább jóléti és közérzeti, és a helyi közösség épülését célozzák.

7. Önkéntességet támogató jogszabályi környezet kialakítása

Cél egy olyan jogszabályi környezet kialakítása, amely az európai normák biztosítása mellett átfogó és középtávú szabályozást nyújt mind az önkéntesek, mind az önkéntest fogadó szervezetek, intézmények számára. Szükséges az is, hogy az önkéntesség ne csak a 2005-ös, esetleg frissítésre szoruló önkéntes törvényben jelenjen meg, hanem több terület szabályozási környezetében is.

8. Támogató infrastruktúra fejlesztése

Cél, hogy az önkéntességgel kapcsolatos ismeretek minél szélesebb körben terjedjenek, a hazai intézményi struktúra segítségével lehetőség szerint több társadalmi csoport érintésével. Fontos a hazai és külföldi jó példák, önkéntes programok adaptációja, valamint az önkéntesek munkájának elismerését szolgáló jutalmazó rendszer bevezetése, amellett, hogy a magán-; és

közsféra szereplői közösen, együttműködve segítsék az önkéntesség elterjesztését munkavállalóik és környezetük körében.

9. Szektorok együttműködésének támogatása

A stratégia kiemeli, hogy a civil és más ágazatok közötti kapcsolatok erősítésével, úgynevezett vállalati önkéntes programok és társadalmi felelősségvállalási programok keretében tovább segítsék az önkéntesség fontosságának hangsúlyozását, az kooperációt erősítve és új kötelekeket kialakítva.

10. Adatok gyűjtése, kutatás (naprakészség biztosítása)

Fontos, hogy a magyarországi önkéntességről minél több adat rendelkezésre álljon, hogy új módszertanokat alkalmazva, szélesíteni lehessen az önkéntes munkát végzők körét. Ehhez szükséges további kutatás és adatgyűjtés.

11. Önkéntesség presztízsének emelés

A stratégia víziója egy olyan Magyarország, ahol az önkéntesség elismert és értékes tevékenységnek számít, ezáltal az önkéntesek száma folyamatosan növekedő tendenciát mutat és az önkéntesség, mint a társadalmi szerepvállalás jelentősége emelkedik, így biztosítva az emberek hatékony szemléletformálását.

A Nemzeti Önkéntes Stratégia céljait és vízióit követve szükséges a Városi Művelődési Központ Lenti önkéntes stratégiájának kialakítása is, hiszen az intézmény belső szervezetfejlesztésével országos szinten támogatni tudja az önkéntesség szerepének növelését, egyúttal saját humánerőforrását bővíti és tevékenységi körét szélesíti.

1.4. A Városi Művelődési Központ Lenti bemutatása, szervezeti felépítése

Intézményünk 1954-ben kezdte meg működését Lenti Járási Tanács VB. Kultúrháza néven, majd 1968-ban művelődési központ besorolást kapott. 1976-ban Sólyom László Művelődési Központ és Helyőrségi Művelődési Otthon néven Lenti Nagyközségi Közös Tanács és a Magyar Néphadsereg Lenti helyőrségi parancsnoksága között megkötött megállapodás értelmében közös fenntartású intézményként működtünk, a Lenti városkörnyék művelődési otthon hálózatának központi intézményeként.

Művelődési központunk külön épületben szakfeladatként működtette a Dózsa Filmszínházat, mely működését 2003-ban megszüntették. Még ez évben lenti Város Önkormányzati Képviselő-testülete a Sólyom László Művelődési Központ és Helyőrségi Művelődési Otthont, valamint a Város Könyvtárt közös igazgatás alá helyezte. A képviselő-testület döntése értelmében új intézmény létesült, Városi Művelődési Központ és Könyvtár névvel.

2007-ben Lenti Város Közgyűlése újabb határozatában ez utóbbi, teljes jogkörrel rendelkező, részben önállóan gazdálkodó helyi önkormányzati költségvetési szerv megszüntetésével egyidejűleg létrehozta a közművelődési feladatellátásra részben önállóan gazdálkodó költségvetési szervként működő új

intézményt, Városi Művelődési Központ Lenti elnevezéssel. Épületében, amely 2014-ben újult meg teljesen, kapott helyet épületében a Lenti Városi Televízió is.

Az intézmény szolgáltatásai:

A művelődési központ tevékenységével kiemelt és meghatározó szerepet tölt be a település és környéke közművelődési életében. Biztosítja a lakosság alapvető művelődési igényeit, tartalmi munkája igen sokrétű.

Jogszabályban meghatározott közművelődési közfeladatait „A muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről” szóló 1997. évi CXL. törvény 73.§ (2), 78.§ (1) bekezdése alapján látja el.

Mint költségvetési szerv, tevékenységi körében meghatározott feladatokat alaptevékenységként, teljesítési kötelezettséggel látja el a következőket:

- öntevékeny, önképző tanfolyamok, életesélyt és életminőséget javító tanulási lehetőségek megteremtése;
- a település környezeti, szellemi, művészeti értékeinek, hagyományainak feltárása, megismertetése, a helyi művelődési szokások gondozása, gazdagítása;
- az egyetemes, a nemzeti, nemzetiségi és más kisebbségi kultúra értékeinek megismertetése, a megértés, a befogadást elősegítése, az ünnepek kultúrájának gondozása;
- az ismeretszerző, az amatőr alkotó, művelődő közösségek tevékenységének segítése;
- a helyi társadalom kapcsolatrendszerének, közösségi életének, érdekérvényesítésének segítése;
- különböző kultúrák közötti kapcsolatok kiépítésének és fenntartásának segítése;
- a szabadidő kulturális célú eltöltésének segítése;
- egyéb művelődést segítő lehetőségek biztosítása;
- kistérségi (járási) művelődési tevékenység biztosítása.

A művelődési ház alapító és fenntartó szerve Lenti Város Önkormányzata.

Programjaink, rendezvényeink szervezésekor kiemelten kezeljük a rétegművelődést, szem előtt tartva a kulturált szórakozást. Nagy hangsúlyt fektetünk a hagyományápolásra. Kínálatunkban a már meglévő hagyományokra építő és a folyamatosan fellépő új igényekhez alkalmazkodó, a helyi sajátosságokat figyelembe vevő programok jelennek meg:

- korosztályi művelődést szolgáló rendezvények, programok (gyermek, ifjúsági, felnőtt műsorok, játszóházak, vetélkedők);
- kifejezetten szórakozási alkalmak (zenés-táncos esték, könnyűzenei koncertek, népiünnepélyek, fesztiválok, regionális, nemzetközi komplex rendezvények);
- magasabb művészeteket közvetítő előadások, komolyzenei koncertek, színházi előadások, kiállítások;
- állami ünnepek, évfordulók megünneplése, „színházbuszos” színházlátogatás;
- termek, helyiségek, technikai eszközök, infrastruktúrák bérbeadása.

Építve a város történetére, néprajzi hagyományaira, földrajzi elhelyezkedésére, olyan kulturális, művészeti programokat is szervezünk, amelyek Lentit népszerűvé és ismertté teszik, ahova a belföldi és külföldi turisták szívesen látogatnak.

Intézményünk a közösségfejlesztés területén is kiemelkedő szerepet vállal. Teret biztosítunk az amatőr művészeti csoportoknak is: Kerka Művészeti Iskola gyermektáncosportjai, Öreg Kerka Táncegyüttes, Félkötés Citerazenekar, Kerka Táncegyüttes, Ír szeptember táncosport, társastánc csoport.

Az intézmény folyamatosan teret biztosít rendszeres tornafoglalkozásoknak (alakformáló női torna) és korosztályos klubfoglalkozásoknak (idősek kézimunka köre).

1.5. Az önkéntesség szerepe és helye a Városi Művelődési Központban

A Városi Művelődési Központ Lenti közösségi és webes felületeit, valamint sajtómegjelenéseit, beszámolóit vizsgálva több olyan területet is azonosítottunk szakértő segítségével, melyeken az önkéntesség (valamint az ettől elválasztva kezelendő iskolai közösségi szolgálat is) könnyedén megjeleníthető, ezzel elősegítve a szervezetfejlesztést, a programok szervezését és az intézményünk által kitűzött célok megvalósítását. A stratégiaalkotás hozzájárulhat ahhoz is, hogy tevékenységi körein révén fiatalokat is elérjen, későbbiek folyamán pedig bevonjuk őket a munkánkba, így rövid- és hosszútávon is segítve különböző közművelődési feladatainkat.

Fontos megjegyezni, hogy az önkéntesség olyan speciális területét szükséges beépíteni az intézményi szervezeti struktúrában, amihez az intézményi alapelvek, célok adottak.

A fentebb felsorolt célok, alapelvek és feladatok több elemét – az egyetemes, a nemzeti, nemzetiségi és más kisebbségi kultúra értékeinek megismertetése, a megértés, a befogadás elősegítése, a helyi társadalom kapcsolatrendszerének, közösségi életének, érdekérvényesítésének segítése, különböző kultúrák közötti kapcsolatok kiépítésének és fenntartásának segítése, öntevékeny, önképző tanfolyamok, életesélyt és életminőséget javító tanulási lehetőségek megteremtése, a település környezeti, szellemi,

művészeti értékeinek, hagyományainak feltárása, megismertetése, a helyi művelődési szokások gondozása, gazdagítása – követni kell az önkéntes tevékenység során is.

Önkéntesek vagy iskolai közösségi szolgálatos diákok számára már több alkalommal szerveztünk rövidtávú, alkalmi önkéntes programot. Ez évente, a rendezvényekhez és programokhoz igazítva 15 alkalmat jelent, alkalmanként 6 órás önkéntes tevékenységgel. Éves szinten harminc fő segédkezik közérdekű önkéntes tevékenység keretében intézményünknek, míg 20 fő iskolai közösségi szolgálatban keretében teszi mindezt. A felkészítés folyamatában résztvevő munkatársaink már ebben az évben szerveztek egy falfestési önkéntes akciót a művelődési központunkban, ehhez hasonló program nem volt jellemző az elmúlt évek során. (Az önkéntesség új területét ismertük meg.)

Az alkalmi önkéntesség keretében jellemzően az alábbi feladatokban segítenek az önkéntesek és iskolai közösségi szolgálatos diákok:

- teremrendezés
- ruhatárosi feladatok
- hostess feladatok
- programok lebonyolításában közreműködés
- animátori feladatok
- színpadépítés
- szórólapozás
- plakátolás

Intézményünk a rövidtávú, alkalmi önkéntesség és iskolai közösségi szolgálat elemeit jól beépítette a szervezetébe, ezeket a plusz humánerőforrásoként kezeli, így a jelen stratégiánknak a feladata, hogy hosszútávú önkéntes programra, valamint a rövidtávú programok önkénteseket megtartó erejére adjon javaslatokat és iránymutatásokat.

A stratégia megalkotásánál figyelembe kell venni az önkéntesek fogadásához szükséges pénzeszköz- és tárgyeszközállományt. Olyan szervezeti keretrendszer és elvrendszer kialakítása szükséges, amely mentén meghatározhatók a különböző tevékenységek, szerepkörök. Külön figyelmet kell fordítani a specialitásokra, így hosszabb folyamatokat kell tervezni, és minden téren a szakemberek bevonását kell alkalmazni.

1.6 SWOT analízis

Erősségek (belső)	Gyengeségek (belső)
<ul style="list-style-type: none"> ● Lenti járásban országos átlag feletti a bejegyzett civil szervezetek száma. Intézményünk eddigi működése alatt hatékony kapcsolatot épített ki a térség több civil szervezetével, intézményével, vallási szervezetével. ● Kiterjedt partneri kapcsolattal rendelkezik intézményünk, amely elősegíti az iskolai közösségi szolgálatos diákok, valamint fiatal önkéntesek fogadását. ● Az intézményünk korábbi önkéntesfogadásai elősegíti a tapasztalatok gyűjtését, hasonló programok szervezésére már van tapasztalatunk, így azokat rendszeresíthetjük. ● Intézményünk regisztrált önkéntes fogadó szervezet. 	<ul style="list-style-type: none"> ● A szervezeten belül nincs kialakult önkéntes fogadó mechanizmus és nincs meghatározva az önkéntesek helye a szervezeti infrastruktúrában (alkalmi és eseti jellegű tevékenység). ● Nem jellemző szervezetünknel a stratégiai gondolkodás az önkéntességről. ● Nem jellemző a senior önkéntes program a szervezetünkben, nincs a minta. ● Az intézménynek kevés képzett (megfelelő végzettséggel rendelkező) humán erőforrás áll a rendelkezésére. Az intézmény 2007-től küzd szakember hiánnyal.
Lehetőségek (külső)	Veszélyek (külső)
<ul style="list-style-type: none"> ● A társadalom egyre szélesebb rétegeinek van igénye a tartalmas, sokrétű művelődésre, ezeket a szolgáltatásokat meg is tudja (részben) fizetni. ● A nagyszámú idős lakos elősegítheti a senior önkéntes program elindítását. ● A Nemzeti Önkéntes Stratégia megalkotásával a kormányzat iránymutatást és támpontokat adott az önkéntesség magyarországi helyzetével kapcsolatban. Több pályázati forrás is támogatja, illetve elősegíti az önkéntességgel kapcsolatos tevékenységeket. ● Az iskolai közösségi szolgálat alapját képezheti a fiatalok bevonásának, így később önkéntesként is segídkehetnek. 	<ul style="list-style-type: none"> ● Előregedő társadalom jellemző a térségben Elvándorló fiatalok, kevesen érkeznek vissza a térségbe a felsőoktatást követően. Csekély megszólítható személy. ● A fiatalok számára a közösségi szolgálat „kötelező önkéntesség”-ként jelenik meg, ezáltal a valódi önkéntesség negatív jelzöt kap. ● Egyes szervezetek, intézmények spórolási lehetőségként tekintenek az önkéntesekre, némely esetben kiváltanak velük a fizetett alkalmazottakat.

2.STRATÉGIA

2.1. Küldetés

Intézményünk, a Városi Művelődési Központ Lenti önkéntes stratégiájának megalkotásával egyszerre több, általunk meghatározott alapelvet kívánunk érvényesíteni. Ezek illeszkednek a szervezet céljaihoz, így az önkéntes programok elindításával megerősíthetjük, illetve bővíthetjük

- az öntevékeny, önképző tanfolyamok, életesélyt és életminőséget javító tanulási lehetőségek megteremtését;
- a település környezeti, szellemi, művészeti értékeinek, hagyományainak feltárását, megismertetését;
- a helyi művelődési szokások gondozását, gazdagítását, az egyetemes, a nemzeti, nemzetiségi és más kisebbségi kultúra értékeinek megismertetését, a megértés, a befogadás elősegítését, az ünnepek kultúrájának gondozását;
- az ismeretszerző, az amatőr alkotó, művelődő közösségek tevékenységének segítségét;
- a helyi társadalom kapcsolatrendszerének, közösségi életének, érdekérvényesítésének segítségét;
- a különböző kultúrák közötti kapcsolatok kiépítésének és fenntartásának segítségét;
- a szabadidő kulturális célú eltöltésének segítségét, egyéb művelődést segítő lehetőségek biztosítását;
- a kistérségi művelődési tevékenység fejlesztését.

Az intézményünk küldetése az, hogy színteret adjon az ezeken a területeken tevékenykedő, önszerveződő és civil közösségeknek, valamint lehetőséget biztosítson az olyan kulturális programok megvalósítására, elindítására, amely hosszútávon a helyi kulturális értékek megőrzését és ápolását célozza.

2.2 Jövőkép

A Városi Művelődési Központ Lenti önkéntes stratégiájának megalkotásával, és az abban foglalt célok elérésével, ott alkalmazott minták segítségével az intézmény nagyobb arányban vonja be alapszabályában rögzített tevékenységeibe a fiatalabb generációk képviselőit, elősegítve a alapvető kulturális értékek elérhetőségének mind teljesebb biztosítását a helyi társadalom minden tagja számára.

Rövidtávú, egy éven belül elérendő cél, hogy az intézmény által szervezett programokon, rendezvényeken évente 50 fő önkéntes és 50 fő iskolai közösségi szolgálatot végző diák vegyen részt, és ezáltal egy olyan önkéntes csoport alakuljon ki, amely hosszútávon is tudja segíteni az intézményt.

Középtávú cél az, hogy (ötéves távlatban) a lenti járásban nagyobb figyelmet kapjon az intézmény által képviselt kultúra közvetítő, hagyomány-, és értékőrző, művelődésszervező tevékenység, ezen tevékenység eredményei. Indokolt, hogy ebben az időszakban alapprogramként jelenjen meg az önkéntes és közösségi szolgálatos program, alkalmi programok és hosszútávú önkéntes projektek formájában. Emellett különös figyelmet kell fordítani arra, hogy ezek a tevékenységek és önkéntes élmények nagy nyilvánosságot kaphassanak a médiában és a közösségi oldalakon egyaránt.

Hosszútávon, tízéves távlatban már olyan önkéntes és iskolai közösségi szolgálatot támogató programnak kell a bázisát kiépíteni, melynek segítségével nemcsak a programok megvalósítása, hanem önálló programkezdeményezések elindításának is teret lehet adni, amelyeknél az intézmény csupán infrastrukturális, szüksége esetén pénzügyi háttérrel nyújt.

Összeségében a cél az, hogy az évről-évre, a legfiatalabbaktól az idősekig haladva folyamatosan, korcsoportonként vonjuk be az önkéntes programba az embereket, így egyre növelve az elért társadalmi bázist, és biztosítani a művelődési központ által elérni kívánt célokat.

2.3. Céletterületek

A Városi Művelődési Központ Lenti önkéntes stratégiájában a célterületek meghatározásakor a Nemzeti Önkéntes Stratégia által kitűzött célterületeket vettük alapul, ezzel egyrészt elősegítve az országos stratégia megvalósítását, másrészt **olyan logikusan egymásból adódó célok mentén indulhat el a stratégia megvalósítása, mely hozzájárul egy sikeres, hosszú távon is megvalósítható önkéntes fogadó program alapjainak lefektetéséhez.**

2.3.1. Az önkéntesség kultúrájának fejlesztése és attitűdfejlesztés

Az intézményünk alapidokumentumaiban meghatározott tevékenységként a szervezetnek fontos szerepe van abban, hogy az kultúráközvetítést, hagyományápolást biztosítsa Lentiben és térségében. E tevékenységet egyik legjobb módszerként az önkéntességen keresztül lehet a köztudatba és közbeszédbe beemelni, hiszen így többes célt ér el a szervezetünk: az önkéntes akció révén nemcsak a közérdekű önkéntes tevékenység előnyeit, kultúrájának fejlesztését mutatja be, hanem a fent felsorolt, intézményi alapcélként is megfogalmazott tevékenységi köröket is népszerűsíthetjük.

Saját, belső szervezeti felépítésünkben is szükséges definiálni az önkéntesek helyét, tevékenységét és szerepköreit, ezzel biztosítva azokat a kereteket, melyekkel meghatározhatjuk a későbbi feladatok mennyiségét, típusát és megvalósítási formáját.

Ezeknek megfelelően szükséges:

- megvizsgálni az önkéntesek és iskolai közösségi szolgálatos diákok fogadásának jogi kritériumait, annak megfeleléségi mutatóit;
- megvizsgálni, hogy intézményünk pénzügyi és tárgyi eszközparkja alkalmas-e önkéntesek és közösségi szolgálatos diákok fogadására, vagy releváns-e az adott feladathoz ezek megléte, ha igen, milyen formában, azt miképp tudjuk biztosítani;
- intézményünk mindenkorai működését szabályozó dokumentumaiban rögzíteni kell az önkéntesek, és iskolai közösségi szolgálatos diákok fogadásának rendjét, szervezeti struktúrában elfoglalt helyüket, jogköreiket; valamint meg kell határoznunk azokat az általános feladatköröket, amelyeken belül tevékenykedhetnek;
- fel kell mérnünk, hogy a szervezetünkben van-e olyan személy, aki az önkéntes menedzsment feladatokat ellátja, van-e erre megfelelő humánerőforrás - itt adódik a kérdés,

hogy rövid- és hosszútávon, milyen feladatokra és hány önkéntest szeretnénk fogadni, hiszen nagyobb számú önkéntes esetén külön önkéntes koordinátor is szükséges.

Az önkéntes koordinátor feladatkörei:

- önkéntesek és iskolai közösségi szolgálatos diákok toborzása,
- önkéntesek és iskolai közösségi szolgálatos diákok koordinálása, tevékenységük ellenőrzése,
- igényfelmérés az intézményi feladatköröknél, hogy van-e szükség önkéntesre, ha igen, milyen módon,
- feladatmeghatározások,
- az önkéntesek és iskolai közösségi szolgálatos diákok fogadásával kapcsolatos költségek meghatározása, költségvetés kialakítása,
- az önkéntesek és iskolai közösségi szolgálatos diákok fogadásához kapcsolódó dokumentumok előkészítése és adminisztrációja.

Az önkéntes koordinátor tevékenységének célja:

A Városi Művelődési Központ Lentin belül egy olyan önkéntesekből és iskolai közösségi szolgálatos diákokból álló önkéntes csapat, önkéntes bázis létrehozása, mely a szervezetünkön belüli programok, projektek lebonyolításához biztosítani tud humán erőforrást.

Érdemes bemutatni szervezetünk tevékenységét, céljait az önkéntesek számára az önkéntes munka megkezdésekor és folyamatában,

- hogy az önkéntesek és iskolai közösségi szolgálatos diákok ismerjék elvárásainkat, igényeinket, így ideális segítőtővé váljanak.

Például hostessek biztosítása nagyobb rendezvények idején a vendégek informálása, irányítása érdekében, vagy ruhatárosi feladatok ellátása őszi, téli időszakban egy-egy színházi program esetében.

- hogy tudják hol és milyen formában végezhetik meghatározott feladatukat, hiszen a szervezetnek külön irodája erre a csak részlegesen áll rendelkezésre .

Az önkéntes munkától függ, hogy mekkora hely szükséges az adott feladat ellátásához. Részletezve az önkéntes akcióknál.

Szükséges rendszeres tájékoztatók szervezésével, hirdetések megjelentetésével felhívni a figyelmet az iskolákban és közösségi rendezvényeken az önkéntességre és az iskolai közösségi szolgálatra.

Ennek érdekében:

- a toborzó folyamat során igénybe kell venni valamennyi megjelenési felületet: a helyi televízió és újság mellett az internet adta, közösségi médiában történő megjelenési lehetőségek. Javasolt hirdetési forma: mivel az önkéntesek és iskolai közösségi szolgálatosok keresése során elsősorban a fiatalabb korosztály

megszólítása ajánlott (hiszen ezáltal a hasonló intézmények munkavállalói körében tapasztalható országosan jelenlévő előregedés is kezelhető), ezért érdemes a hirdetéseket Facebook, Instagram és YouTube felületeken megjeleníteni. Az eddigi tapasztalatok alapján ez az egyik legjobb módja az önkéntes toborzásnak a személyes megszólítás mellett.

- a toborzás során egyértelmű és könnyen érthető, kitölthető jelentkezési űrlap alkalmazását (Google Forms) kell biztosítani.
  - Itt - a GDPR rendelkezéseinek megfelelően - az alapadatok bekérése mellett első körben felmérhetők már az önkéntesek és iskolai közösségi szolgálatos diákok igényei, képességei, érdeklődési körei.
  - A GDPR rendelkezéseinek megfelelően, az alábbi alapadatokat érdemes az első jelentkezéskor bekérni:
    1. név
    2. születési hely, dátum
    3. milyen tevékenységek érdeklik (itt érdemes választható lehetőségeket megadni)
    4. milyen időtartamban tudja vállalni a feladatokat
    5. iskolai közösségi szolgálatos diákok esetén még:
      - a. iskola neve (ezáltal leellenőrizhető, hogy az adott iskolával van-e megállapodás a diákok fogadására)
      - b. osztály
      - c. oktatási azonosító
- A beérkezett jelentkezések alapján valamennyi érdeklődőt ki kell értesítenünk az első találkozó és interjú időpontjáról és helyszínéről.
  - fontos a közvetlen kommunikációs forma kialakítása (pl. tegeződés)
  - a szervezet rövid bemutatása, a szervezet tevékenységének célja
  - az önkéntes program, tevékenység célja, folyamata
    1. az ehhez kapcsolódó feladatkörök meghatározása
    2. időtartam meghatározása
    3. elvárások meghatározása
      - a. igények egyeztetése mindkét részről
      - b. esetleges előrejutási lehetőségek, jutalmazási rendszer bemutatása - ezáltal egy motivációs rendszer kialakítása
      - c. kommunikációs platformok megjelölése a későbbi kommunikáció során (javasolt a Facebook és Messenger-csoportok, vagy a Trello)

- A szerződéskötéshez szükséges adatok egyeztetése - szigorúan az adatvédelmi szabályok betartásával.
- Ha kiskorú önkéntes vagy iskolai közösségi szolgálatos diákot fogadunk, akkor fontos a diák szüleinek beleegyezésének kérése, vagy legalább egy szülői tájékoztató nyomtatvány eljuttatása.
- Az önkéntes és iskolai közösségi szolgálatos diákok számára a ragaszkodás kialakításához szükséges eszközök biztosítása (pl. póló, nyakba akasztható névtábla/kulcstartó, bögre a szervezet logójával).
- Fontos az időbeli mérföldkövek bevezetése, amikor az önkéntes tevékenységek véleményezésére, eszmecsere, szóbeli dicsőre, jutalmazásra is lehetőség van – állandó önkéntes programok esetén javasoljuk három havonta egy önkéntes találkozó összehívása a fent említettek megbeszélésére.
- Intézményünk valamennyi önkéntes akcióját kommunikálja a médiában és a közösségi felületeken, ezzel nagy ismertséget és az önkéntes munka megbecsülésének javítását érhetjük el, valamint ez közösség-építésre is alkalmas.
- Évente képzések (önkéntes felkészítő foglalkozások), kirándulások szervezése szintén közösségépítő, ahogy az is, hogy meghatározott szinten felelősségi és döntési hatásköröket adunk át az önkéntesek számára a vezetőség és a munkaszervezet - kizárólag olyat, amely felett kontrolljuk van.

Javaslatok a Városi Művelődési Központ Lentin belül végezhető önkéntes tevékenységek típusára, az eddigi ismeretek alapján:

- adatrögzítés
- adminisztráció
- információnyújtás
- rendezvényszervezés/rendezvény lebonyolítás segítése
- marketing és kommunikáció
- weboldal szerkesztés
- közösségi felületek kezelése
- rendezvényekhez kapcsolódó fizikai munka segítése
- hostess szolgálat
- foglalkozások szervezésének segítése
- klubfoglalkozások szervezésének segítése
- tanfolyamok, korrepetálások szervezésének segítése

A közvélemény felé is érdemes közvetítenünk az önkéntesség fontosságának üzenetét. E cél az alábbi tevékenységekkel érhető el:

- a partnerek, közvélemény felé online és offline kiadványokon, fórumokon fel kell hívni a figyelmet az önkéntesség fontosságára és az ebben rejlő lehetőségekre,
- ki kell emelnünk a közérdekű önkéntes tevékenység jogi hátterét, az önkéntes fogadással kapcsolatos tudnivalókat,
- bár fogalmilag és törvényileg szabályozva is külön kezelendő az iskolai közösségi szolgálat, az önkéntes toborzás és utánpótlás, egyben a fiatalítás egyik lehetősége a közösségi szolgálat, így a segítő tevékenység e formájára is fel kell hívni a figyelmet,
- együttműködő partnereket kell keresnünk valamennyi szektorban és ágazatban abból a célból, hogy a partnerségek révén széleskörű és átfogó önkéntes programok indulhassanak a térség közösségfejlesztési folyamatainak megerősítésére,
- saját rendezvényeik és projektjeik megvalósításába - mintául szolgálva - bevonjuk az önkéntes és iskolai közösségi szolgálatos diákok erőforrásait,
- képzéseket, felkészítéseket kell szerveznünk a tagok számára az önkéntes és közösségi szolgálatos diákok fogadásával kapcsolatban,
- a média (sajtó és közösségi média) nyilvánosságát használva be kell mutatnunk a lehetőségeket, és ezek hasznát valamennyi érintettnek,
- össze kell gyűjtenünk a látókörben található szervezetektől, intézményektől, önkormányzatoktól azokat a feladatokat és területeket, ahol önkéntesek segítségére van szükség.

2.3.2. Speciális célcsoportok bevonásának támogatása, a hátrányos helyzetű csoportok integrációjának elősegítése, a társadalmi kohéziót erősítő önkéntesség fejlesztése

- **Fiatalok bevonása:** iskolai előadásokon, valamint a közösségi médiában, főként Facebookon és Instagramon fel kell hívni a fiatal korosztály figyelmét az iskolai közösségi szolgálat nyújtotta lehetőségekre. Ezáltal a tagszervezeteink kapcsolatba kerülnek fiatalokkal, akikkel a közösségi szolgálatuk során megismerkednek, és közülük később többen akár önkéntesként is folytathatják a tevékenységet.
- **Idősek bevonása:** az idősebb lakók bevonásával megalapozhatjuk a generációk közötti párbeszédet és tudásbővítést.

2.3.3. Az önkéntességre nevelő, ösztönző rendszer kialakítása, fejlesztése

Az intézményünknek - kialakult, feladatából és térségi szerepéből adódó széleskörű kapcsolatrendszere lévén - fontos szerepe van abban, hogy a térség intézményeiben, önkormányzataiban és vállalkozásaiban, civil szervezeteiben kialakítsa az önkéntesbarát, önkéntességet támogató szemléletmódot. Ezzel nem csak a korábban felsorolt problémák megoldásához kerül közelebb a járás,

hanem olyan együttműködések kialakulását vetíti előre, amellyel új, innovatív ötletek megvalósítását is segíti. Másrészt - a korábban felsorolt célterületeknél kifejtett módon - a lakosság önkéntességéről alkotott szemléletét is szükséges formálni, hiszen az őket érintő problémák és hátrányok leküzdése mellett közösség-; és képességfejlesztő hatással is bírnak ezek az akciók. E területen kifejezetten fontos a helyi értékekre, lokálpatriotizmusra alapozó önkéntes akciók megvalósítása.

3. ÖNKÉNTES FOGADÓ STRATÉGIA 2019-2030 ÉS AKCIÓTERV A 2019-2021 KÖZÖTTI IDŐSZAKRA

3.1. A Városi Művelődési Központ Lenti önkéntességhez kapcsolódó céljai és tevékenységek kapcsolatrendszere

Cél meghatározás időbeli ütemezéssel	Intézkedés	Tevékenység
Rövid távú cél – 1 éven belül (2019-2020) – Intézményünk működését segítő önkéntes bázis kiépítése (önkéntesek és őket kiegészítve iskolai közösségi szolgálatos diákok): a szervezet által szervezett programokon, rendezvényeken évente 50 fő önkéntes és 50 fő iskolai közösségi szolgálatot végző diák vegyen részt önkéntes programok keretében	Önkéntes koordinátor kijelölése	A Városi Művelődési Központ Lenti munkatársaiból az önkéntesség iránt fogékony munkatársak bevonása. Az önkéntes koordinátor szerepkörének, és az önkéntesek, iskolai közösségi szolgálatosok beillesztése az intézmény szervezeti működésébe. Önkéntes koordinátor kiválasztása. Éves munkaterv elfogadása.
	Toborzási tevékenység megkezdése	Önkéntességben végezhető tevékenységek meghatározása. Toborzási területek lehatárolása (hol szólítjuk meg az embereket). Eddigi intézményi kapcsolatok megerősítése (középiskolák). Önkéntességbe vonható célcsoport meghatározása (Kiket szólítunk meg). Korábban bevont önkéntesek ismételt megkeresése.
	Önkéntesek bekapcsolása az általános működési feladatokba	Min .2 területen az önkéntesség havi szintű megjelenése.
	1 önkéntes akció lebonyolítása	„Önkéntes börze” című rendezvény előkészítésében és lebonyolításában segítség, az alkalmi önkéntes feladatok elvégzésén kívül.
Középtávú cél - 2020-2025 - nagyobb figyelmet kaphasson az intézmény által képviselt kultúra közvetítő, hagyomány-; és értékőrző, művelődésszervező tevékenység, azoknak előnyei és fontossága; alapprogramként jelenjen meg az önkéntes és közösségi szolgálatos program, alkalmi	Önkéntes koordinátor működése	Éves munkaterv elfogadása. Önkéntes felkészítések koordinálása
	Rendszeres időközönként a helyi középiskolák felkeresése az önkéntes közösség létrehozásának alapjai megteremtéséhez	Évente 3 alkalommal középiskolai roadshow szervezése. Folyamatos ellenőrzés, hogyan áll a folyamat. Folytatva ezzel együtt a toborzási tevékenységet.
	Ötletbörze szervezése az önkéntesek bevonásával	A hosszútávú önkéntes program előkészítéséhez szükséges elindítani azt a konzultációs folyamatot, amelynek során folyamatosan felmérjük az önkéntesek programigényeit, programötleteit, javaslatait,

programok és hosszútávú önkéntes projektek formájában	Általános működéshez kapcsolódó önkéntes tevékenységek állandó rendszerének kiépítése	Az intézmény működését segítő önkéntes csoport feladatainak részletes meghatározása, negyedéves ütemezése.
	Önkéntes akciók szervezése	Évente kettő, nagy médianyilvánosságot kapó önkéntes akció szervezése.
Hosszú távú cél (2025-2030) – nemcsak a programok megvalósítása, hanem önálló programkezdeményezések elindítása önkéntesek segítségével	Önkéntes koordinátor folyamatos működése	Éves munkaterv elfogadása. Önkéntes felkészítések koordinálása.
	Rendszeres önkéntes felkészítések szervezése a közösség számára	Éves szinten 1 db általános felkészítés szervezése. Minden akció előtt speciális felkészítés szervezése.
	Önálló programkezdeményezések elindítása	A művelődési központ egyes programjait önkéntesek és középiskolás közösségi szolgáltatókkal bonyolítjuk le.
	Általános működéshez kapcsolódó önkéntes tevékenységek állandó rendszerének kiépítése	Intézményünk működését segítő önkéntes csoport feladatainak részletes meghatározása, negyedéves ütemezése.
	Önkéntes akciók szervezése	Térségi hatáskörű önkéntes akciók lebonyolítás 2-4 db

3.2. Általános működéshez kapcsolódó önkéntesség megszervezése

Az önkéntes program indításának szükségessége:

Intézményünk, a Városi Művelődési Központ Lenti kiemelten önkéntességet népszerűsítő, arra építő programot nem szervezett, de alkalmi szinten rendezvényekhez kapcsolódóan már megjelent az önkéntesség. Nagy szükségünk van önkéntesek, valamint iskolai közösségi szolgáltató diákok segítségével a különböző közművelődési programjaink, projektjeink lebonyolításában, valamint újak indításában.

Továbbá indokolt intézményünk egyes folyamataiba rendszeresen önkéntesek, vagy iskolai közösségi szolgáltatót ellátó diákok bevonása.

A Városi Művelődési Központ Lenti által javasolt tevékenységek:

- adatrögzítés
- adminisztráció
- információnyújtás
- rendezvényszervezés/rendezvény lebonyolítás segítése
- marketing és kommunikáció
- weboldal szerkesztés
- közösségi felületek kezelése
- rendezvényekhez kapcsolódó fizikai munka segítése
- hostess szolgálat
- foglalkozások szervezésének segítése

- klubfoglalkozások szervezésének segítése
- tanfolyamok, korrepetálások szervezésének segítése

A program javasolt megvalósítási időtartama: éves munkaterv alapján

Feladat lépései

1. Intézményünk által negyedéves ütemezés alapján a jelzett feladatok pontos meghatározása a szükséges óraszámok megadásával.
2. Feladatok ismeretében a toborzás megszervezése. Lehetséges önkéntesek feltérképezése. A jelentkezők felmérése – ki milyen tevékenységet szeretne végezni, milyen tapasztalatokkal rendelkezik, mennyi időt szán a tevékenységre és milyen időbeosztásban tudja azt teljesíteni.
3. Önkéntes adminisztráció elvégzése.
4. A munka beosztása. (Önkéntesek és iskolai közösségi szolgálatot végző diákokkal.)
5. Felkészítés adott feladatra – tevékenység bemutatása, közös megbeszélés.
6. Felvállalt tevékenység elvégzése.
7. Elvégzett tevékenység ellenőrzése.
8. Értékelés – közvetlenül az elvégzett munka után, illetve félévente az önkéntes csoport megerősítése érdekében.
9. Visszacsatolás az intézményünk munkatársai felé.

Az alábbiakban először a Városi Művelődési Központ Lenti önkéntes és iskolai közösségi szolgálatos diákok fogadásával kapcsolatos feladatok és ütemezések sorrendjét fejtjük ki, egy önkéntes mintaprogramon keresztül bemutatva, a korábban felsorolt elemek beépítésével.

3.3. MINTAPROJEKT - ÖNKÉNTES BÖRZE

A program előzménye:

Lenti és Térsége Vidékfejlesztési Egyesület helyi fejlesztési stratégiájában a civil közösségfejlesztési programok támogatása is megjelenik, így a képzés mellett fontos egy olyan önkéntes program szervezése, ami szintén a civil szervezetben történő aktív jelenlétre, új közösségek létrehozására irányítaná a figyelmet, egy másik szemszögből, a közérdekű önkéntes tevékenység és az iskolai közösségi szolgálat szemszögéből. A helyi oktatási intézményekkel, cégekkel és önkéntes fogadó szervezetekkel együttműködve, évente két alkalommal (májusban és októberben) az állásbörzékhez hasonló önkéntes börzét lehet tartani nagyobb közösségi térben, így megkönnyítve az önkéntes fogadás folyamatát. Nem elhanyagolható szempont, hogy az önkéntes toborzás mellett az iskolai közösségi szolgálatos diákok számára is itt lehetne ismerkedési lehetőséget biztosítani. Így a LEADER egyesülettel együttműködve valósulna meg intézményünk, a Városi Művelődési Központ Lenti egyik jelentős önkéntes programja.

Az önkéntes program indításának szükségessége:

A program a Városi Művelődési Központ Lenti és a Lenti és Térsége Vidékfejlesztési Egyesület közös szervezésében valósulna meg, egy közösségi nappal kiegészítve, melynek önkéntes programját e stratégia tartalmazza.

Intézményünk alapdokumentumaiban meghatározott tevékenységként a szervezetnek kiemelt szerepe van a kultúra és értékközvetítésben valamint a társadalmi elfogadás széles körű népszerűsítésében. A legjobb módszer e tevékenységeket az önkéntességen keresztül a köztudatba és közbeszédbe beemelni, hiszen így többes célt ér el a szervezetünk: az önkéntes akció révén nemcsak a közérdekű önkéntes tevékenység előnyeit, kultúrájának fejlesztését mutatja be, hanem a fent felsorolt, intézményi alapcélként is megfogalmazott közművelődési feladatokat is bemutathatja.

Feladat egy közösségi nap és önkéntes börze megvalósítása, mellyel egyszerre több területen is teljesíteni tudjuk kitűzött feladatainkat és céljainkat, egyben innovatív megvalósítással újabb emberi erőforrást tudunk nemcsak saját, hanem partnerszervezeteink számára toborozni, elősegítjük az önkéntességről kialakult negatív vagy közömbös kép megváltoztatását, és felhívhatjuk a figyelmet a közérdekű önkéntes tevékenység fontosságára. A program másik célja a városi művelődési központ által meghatározott alapfeladatok teljesítése. A nap folyamán különböző helyi ének-; tánc-; és művészeti csoportok lépnek fel, kiállítás nyílik az elmúlt évek kulturális eseményeit bemutató fényképekből, a szabadtéri programként pedig sportbemutatók és hagyományőrző programok várják majd az érdeklődőket; az önkéntes börzén a térség intézményei, civil szervezetei, önkormányzatai települnek ki, és standjaikon mutatják be azokat az önkéntes lehetőségeket, ahova várják a segítő kezeket.

A program javasolt megvalósítási időtartama:

2020. május, 2020. október, 2021. május, 2021. október

Előkészítés, szükségletek feljegyzése

Az önkéntes akció elindítása előtt egyeztetni kell a bevonandó partnerekkel – elsősorban a Lenti és Térsége Vidékfejlesztési Egyesülettel, továbbá érdemes a Lentiben és a térségben található civil szervezetekkel, önkormányzattal, a helyi médiával és helyi oktatási intézményekkel felvenni a kapcsolatot (cél minden olyan szervezet megszólítása, amely évente legalább 2-3 alkalommal igényelné önkéntesek tevékenységét). A partnerintézménynél és partnerszervezeteknél fontos megadni, hogy ki fogja segíteni majd az önkénteseket, ki lesz a kapcsolattartó, mennyi időt tud rászánni egy-egy munkatárs a programra, milyen időbeosztással és időtartamban. Meg kell határozni, hogy az egyes intézmények milyen formában vesznek részt az önkéntességet népszerűsítő programon (kitelepülnek-e, vagy csak információs anyagot adnak, milyen típusú - rövid vagy hosszútávú – együttműködésben gondolkodnak, illetve felmerül-e anyagi vonzat valamelyik fél részéről a partneri kapcsolat keretein belül végzett tevékenység során, és ha igen, ez milyen mértékű (ez az információ a költségvetés meghatározásánál fontos). Elengedhetetlen a program sarokköveinek meghatározása, valamint a tevékenység feltételrendszerének és kezdetének tisztázása. Ezen feladatok egy részét segíti a Lenti és

Térsége Vidékfejlesztési Egyesület önkéntes munkacsoportja, és az intézményi feladatokhoz szükséges önkéntes mentor kijelölése.

A program megvalósításához kapcsolódó előkészítő tevékenységek:

• **2020. szeptember**

- A weboldalra valamennyi információt felrakni a programról
- Önkéntesek és szervezetek jelentkezési felület kialakítása online és offline
  - online: Google Űrlap
  - offline: nyomtatott jelentkezési űrlap
- Sajtóközlemény (közösségi hír) kiadása a program elindításáról.
- Az intézmény partnereinek értesítése a program elindításáról, valamint együttműködésüket kérni abban, hogy minél nagyobb számban vegyenek részt a börzén, főleg azok, akiknek fontos lenne új önkéntesek megjelenése szervezetükben.
- Az iskolák értesítése a programról hogy a börzén tanórák keretében vehessenek részt a diákok.
- Facebook és Instagram hirdetések elindítása.
- Adminisztrációs anyagok előkészítése (részletezve lejjebb).
- A program lehetséges költségvetésének meghatározása (részletezve lejjebb).
- Az önkéntes felhívás és az interjúztatás, meghallgatás körülményeinek biztosítása (részletezve lejjebb).

A program megvalósításhoz szükséges tárgyi feltételek:

- asztalok
- padok
- székek
- áramforrás
- színpadtechnika, hangosítás

Feladat-meghatározás

Egy önkéntes program sikerét a pontosan meghatározott feladatok és tevékenységek köre is meghatározza, valamint hogy ezeket milyen időtartamban, körülmények és feltételek között tudják az önkéntesek folytatni. Meg kell vizsgálni ezek meghatározásánál is, hogy a program szolgálja-e a stratégiában és az intézmény alapszövegeiben megfogalmazott célokat.

Feladatkörök meghatározása:

Önkéntes fogadás: az önkéntes programot az **önkéntes munkacsoport** segítségével az **intézmény saját önkéntes mentora vezeti**

Önkéntesek: az önkéntesek számára biztosított tevékenységi körök meghatározása, itt nemcsak a börzén résztvevő egyesületek, szervezetek, intézmények részéről megjelenő önkéntesek feladatai, hanem a programok lebonyolításához szükséges önkéntes tevékenységek is felsorolásra kerültek:

- adminisztráció
- közösségi felületek kezelése
- fotózás
- videózás
- kiállításrendezés
- dokumentálás
- pakolás
- teremrendezés
- ruhatárosi feladatok
- hostess feladatok
- programok lebonyolításában közreműködés
- animátori feladatok
- színpadépítés
- szórólapozás
- plakátolás

Szervezetbe illeszkedés

Az önkéntes program elindításakor meg kell határozni, hogy az önkéntesek és iskolai közösségi szolgálatot végzők szervezeten belül hova tartoznak, ki az intézményen belül az a kijelölt személy, aki koordinációjukat figyelemmel kíséri (önkéntes mentor).

Költségvetés

Megvizsgálandó, hogy milyen értéknövekedéssel jár az intézmény számára az önkéntesek és munkájuk megjelenése; új tevékenységet, vagy esetleg humán erőforrás-felszabadítást eredményez megjelenésük? Itt eszmei és pénzügyi értékekről is beszélhetünk, emellett az önkéntesek és iskolai közösségi szolgálatos diákok fogadásával kapcsolatos költségek meghatározása azért is fontos, mert befolyásolhatja az akció elindítását, annak ütemezését vagy kiterjedését, és hatással van a szervezet magatartására is.

Jelen esetben a program népszerűsítése során felmerülő marketing költségeket, a kiállításához kapcsolódó anyagköltségeket, reprezentációs költségeket, valamint az egyéb, pl. adminisztrációhoz költségeket kell külön meghatározni.

Adminisztráció

Az önkéntes program során felmerülő adminisztrációs kötelezettségeket sorra kell venni, valamint meg kell határozni a korábban említetteknek megfelelően, hogy a közérdekű önkéntes munkát végzők milyen szabály- és keretrendszerben dolgozhatnak a szervezeten belül. Az adminisztrációs kötelezettségek vizsgálatát az alapszabályoknál kell kezdeni.

- Bejelentő lap az Emberi Erőforrások Minisztériuma felé, amely által megadja a minisztérium az engedélyt az önkéntesek fogadásához - jelen esetben ez a Lenti és Térsége Vidékfejlesztési Egyesületnél adott, ugyanakkor az iskolai közösségi szolgálatos diákok számára az oktatási

intézménnyel kell kötni megállapodást, ellenőrizni szükséges ez esetben, hogy valamennyi foglalkoztatott diák iskolájával van-e szerződés a meglévők mellett.

- Az önkéntes munka szabályait, körülményeit, formáit meghatározó dokumentum: ez lehet külön dokumentum, kézikönyv formájában, vagy jelen esetben az alapszabályban vagy a szervezeti és működési szabályzatban is megjeleníthetők ezek a szabályozások.
- Az önkéntes adatait tartalmazó adatbázis előkészítése, a mindenkor adatvédelmi szabályoknak és a GDPR-nak megfelelő keretek között és formai követelményeknek megfelelően.
- Önkéntes szerződés minta előkészítése.
- Önkéntes tevékenység leírás minta.
- Önkéntes jelenléti ív minta előkészítése.

Felhívás és interjúztatás

Az önkéntes programok, lehetőségek kihirdetésének dokumentumai (felhívások, részletes leírás, jelentkezési űrlap megjelenítése stb), jelentkezési határidő meghatározása (általában 2-3 hetes időtartamban érdemes az önkéntes felhívást megjeleníteni).

Az önkéntes toborzásra szintén érdemes külön tervezetet kialakítani, amely az alábbi pontokat tartalmazza és részletezi:

- Milyen csatornákon keresztül kerül meghirdetésre a felhívás?
  - közösségi média: Facebook, Instagram, YouTube
  - online sajtó: helyi hírportálok
  - offline felületek: plakátok, szórólapok elhelyezése nagyobb közösségi tereken, intézményekben
  - hagyományos sajtó: televízió, rádió, megyei napilap, városi újság
  - levelezőlista: partnereink számára kiküldeni e-mailen, hogy népszerűsítsék a felhívást
- Milyen költségkeret van a felhívás népszerűsítésére?
- Mi a jelentkezési határidő?
- Mikor és hol tervezi a szervezet interjúztatni a jelentkezőket?
- Minimum és maximum hány önkéntesre van szükség az adott felhívásban szereplő tevékenységek elvégzésére?
- Milyen kritériumok alapján válogat a szervezet az önkéntesek közül? (pl. Életkor, nem, képzettség stb.)
- Ki a felelős az önkéntes koordinációért, fogadásért?
- Mikortól meddig tart az adott önkéntes tevékenység?
- Ki ellenőrzi az önkéntesek munkáját, ki felel az adminisztrációs feladatok ellátásáért?
- Milyen juttatásokat tud adni a szervezet?

A program megvalósításához kapcsolódó előkészítő tevékenységek:

- **2020. október**

- A regisztrált önkéntesek, iskolai közösségi szolgálatot végző diákok számára találkozót szervezni.
- Önkéntes meghallgatás, amely során kiválasztjuk a programban résztvevőket.

Körülmények biztosítása

Az önkéntesek fogadásakor fel kell mérnie a szervezetnek, hogy milyen biztonsági intézkedéseket kell tenni az önkéntesek normális és biztonságos munkakörülményeinek biztosításához. Hogyan tudnak eljutni/bejutni az önkéntesek az önkéntes munka helyszínére? Milyen felelősségi szabályok vonatkoznak az önkéntes tevékenységet végzőkre? Ennek szabályozását is a korábban már említett leírásban vagy szabályzatban kell megtenni. Érdeemes megfontolni az önkéntesek számára kötött alap balesetbiztosítást, amennyiben erre van pénzügyi kerete a szervezetnek.

Jelen esetben a pakolásnál és a színpadépítésnél, tehát a fizikai munkánál felmerül biztonsági kérdés, így ezeknél a feladatoknál különösen ügyelni szükséges a megfelelő körülmények, biztonsági intézkedések és védőfelszerelések alkalmazására.

Képzések/felkészítések

Miután az interjúztatás és a kiválasztási folyamat lezárult, a kiválasztott önkéntesek felkészítését el kell kezdeni. A képzés/felkészítés során valamennyi, a tevékenység során felmerülő feladat és kérdés tisztázása szükséges, és a képzés/felkészítés részeként kell balesetvédelmi, tűzvédelmi, elsősegélynyújtási, kommunikációs blokkokat is az ismeretanyag részeként oktatni, ezzel biztosítva az önkéntes teljes felkészítését. Szükség esetén a képzés/felkészítés végén egy vizsgát, vagy felmérést érdemes tartani, ugyanakkor meg kell határozni, hogy mi történik akkor, ha valaki alkalmas, illetve nem alkalmas a feladatra, azaz sikeres és sikertelen vizsgát tesz.

Önkéntes tevékenység indítása

Miután valamennyi részletet tisztázott az intézmény az önkéntes tevékenységgel kapcsolatban, ezt követően az indítással egyidejűleg véglegesíthető az, hogy

- milyen időszakban, hol, kik fognak tevékenykedni
- minden eszköz rendelkezésre áll-e az önkéntes tevékenység lebonyolításához
- az önkéntes tevékenység elérhető-e nyilvánosság számára, ha igen, akkor milyen formában kapnak róla tájékoztatást?

A program megvalósításához kapcsolódó tevékenységek:

- **2020. október**
  - az intézmény kiválasztott programjának megszervezése, megvalósítása
  - a program zárása
  - statisztikák készítése
  - összegző önkéntes találkozó
  - a programban résztvevők díjazása, jutalmazása egy ünnepség keretében
  - tapasztalatok megbeszélése.

3.4. MINTAPROJEKT - Szakkörök, korrepetálások szervezése, lebonyolítása

A program előzménye:

Intézményünk egyik alapfeladata az öntevékeny, önképző tanfolyamok, életesélyt és életminőséget javító, tanulási lehetőségek megteremtése, valamint a szabadidő kulturális célú eltöltésének segítése mellett az egyéb művelődést segítő lehetőségek biztosítása, a felzárkóztatás, mely egyben a társadalmi esélyegyenlőség elősegítését célozza. A szakkörök rendszerének elindításával mind a fiatal, mind az idősebb (senior önkéntesség) kerülhet előtérbe, hiszen egy igényfelmérést követően több olyan kézműves szakkört vagy tanulást segítő különböző tantárgyakból korrepetálást, felzárkóztatást biztosító programot lehet szervezni, amelyben az adott mesterséget vagy szakmát ismerő, gyakorló, korábban pedagógusként, tanárként dolgozó nyugdíjasokat is be lehet vonni önkéntesként, ezzel támogatva az aktív időskori tevékenységet és biztosítani a kisközösségek létrejöttének körülményeit.

Az önkéntes program indításának szükségessége:

A program szükségességét az indokolja, hogy intézményünk különös figyelmet fordít a társadalom különböző csoportjait támogató programok szervezésére és tevékenységekre. A program lényege, hogy egy olyan hosszútávú önkéntes program jöjjön létre, melynek keretében az idősebb vagy megfelelő ismerettel rendelkező önkéntes segíti a felzárkóztatást, korrepetál bizonyos tantárgyakban (ide értve érettségire, nyelvvizsgára való felkészülést is), illetve új szakmai ismereteket szerezhet különböző, rég elfeledett mesterségekről is. Ez utóbbi szakkörök elindításával nem csak a hagyományok ápolása, hanem a fiatalok pályaeorientációja is elősegíthető.

A program javasolt megvalósítási időtartama:

2019. augusztus 1- 2020. június 30. (hosszú távon ismétlődhet)

Előkészítés, szükségletek feljegyzése

Az önkéntes akció elindítása előtt egyeztetni kell a bevonandó partnerekkel. Jelen esetben érdemes a korábban bevont együttműködő partnerek mellett újabakkal is kapcsolatot kialakítani. Első körben szükséges a Lenti Város Önkormányzata, a helyi média és helyi oktatási intézmények, valamint a városban és kistérségben működő szociális szolgáltatást nyújtó szervezetek (idősek klubjai, idősek otthonai), és helyi kézművesek, iparosok, régi mesterséget űzők megkeresése.

A partnerszervezeteknél fontos megjelölni, hogy ki fogja segíteni majd a programot, ki lesz a kapcsolattartó, mennyi időt tud rászánni egy-egy munkatárs a programra, milyen időbeosztással és időtartamban. Meg kell határozni, hogy az egyes partnerek milyen formában (probono vagy senior formában) vesznek részt az önkéntes tevékenységben, milyen időközönként tudnak segíteni, tehát milyen típusú - rövid vagy hosszútávú - együttműködésről van-e szó, illetve felmerül-e anyagi vonzat valamelyik fél részéről a partneri kapcsolat keretein belül végzett tevékenységnek, és ha igen, ez milyen mértékű (ez az információ a költségvetés meghatározásánál fontos). Indokolt a tevékenység feltételrendszerének és kezdetének tisztázása. A feladatok koordinálása érdemes egy vagy két önkéntes

programvezetőt vagy mentort megbízni, ezzel is jelentősen megkönnyítve a lebonyolítást, valamint segíti a sikeres megvalósítást is.

A program megvalósításához kapcsolódó előkészítő tevékenységek:

• **2019. augusztus**

- A weboldalon ki kell alakítani egy külön aloldalt, ahol valamennyi információ elérhető a programról.
- Önkéntes jelentkezési felület kialakítása online és offline
  - online: Google Űrlap
  - offline: nyomtatott jelentkezési űrlap
- Sajtóközlemény (közösségi hír) kiadása a program elindításáról.
- A partnerek értesítése a program elindításáról, felmérni, hogy ki miben tud segítséget nyújtani (pl alapanyagok, eszközök biztosítása, felajánlása).
- Az iskolák, idősek klubjai, otthonok értesítése a programról, és osztályfőnöki órák keretében bemutatni a projektet, valamint lehetőséget biztosítani a jelentkezésre.
- Facebook és Instagram hirdetések elindítása.
- Adminisztrációs anyagok előkészítése (részletezve lejjebb).
- A program lehetséges költségvetésének meghatározása (részletezve lejjebb).
- Az önkéntes felhívás és az interjúztatás, meghallgatás körülményeinek biztosítása (részletezve lejjebb).

A program megvalósításhoz szükséges tárgyi feltételek:

- számítógép/laptop
  - A webes felület, közösségi oldalak feltöltéséhez laptop vagy PC számítógép, melynek segítségével az adminisztrációs és levelezési feladatokat el lehet látni.
- internetkapcsolat
- szakkörökhöz szükséges alapanyagok, eszközök, könyvek, papír- írószer, egyéb eszközök
- szakkör jellegének megfelelő helység (biztosítva van a Városi Művelődési Központ Lenti épületében).

Feladat-meghatározás

A programban résztvevő önkéntesek több területen tudnak bekapcsolódni a program szervezésébe és lebonyolításába. Az önkéntesek a felzárkóztató szakkörökben a tanulástechnikai tudásuk mellett az adott tananyag elsajátításában tudnak segítséget nyújtani. Nyugdíjas pedagógusok, vagy nagyon jó képességű idősebb diákok bevonásával tananyagok feldolgozása, vagy házi feladatok elkészítésében segíthet a szakköri légkör.

A pályaorientációt is elősegítő, mesterségeket megismertető szakkörökön az adott szakma, mesterség alapfogásait az idősebb generáció önkéntesei átadhatja, nem csak a fiataloknak, hanem a hátrányos helyzetű felnőttek részére is. E mellett a programról fotókat, videókat is tudunk készíteni rövid beszámolóval együtt, melyeket a közösségi felületekre és weboldalakra is fel tudunk tölteni.

Feladatkörök meghatározása:

Önkéntes fogadás: az önkéntes programot az **intézmény** vezeti, külön szerepkörök meghatározása az alábbiak szerint szükséges:

- **önkéntes mentor**

Önkéntesek: az önkéntesek számára biztosított tevékenységi körök meghatározása

- adminisztráció
- közösségi felületek kezelése
- weboldal töltése
- fotózás
- videózás
- eszközök beszerzésének segítése
- program lebonyolításának segítése

Szervezetbe illeszkedés

Az önkéntes program elindításakor meg kell határozni, hogy az önkéntesek és iskolai közösségi szolgálatot végzők szervezetileg hova tartoznak, ki az intézményen belül az a kijelölt személy, aki koordinációjukat figyelemmel kíséri.

Jelen esetben a korábban javasolt olyan személyt szükséges kijelölni, akinek munkarendjéhez legjobban illik az önkéntes mentori szerepkör, és rendelkezik a megfelelő szervezési információkkal és készségekkel.

Költségvetés

Megvizsgálandó, hogy milyen értéknövekedéssel jár az intézmény számára az önkéntesek és munkájuk megjelenése; új tevékenységet, vagy esetleg humán erőforrás-felszabadítást eredményez-e megjelenésük? Itt eszmei és pénzbeli értékekről is beszélhetünk, emellett az önkéntesek és iskolai közösségi szolgálatos diákok fogadásával kapcsolatos költségnevek meghatározása azért is fontos, mert befolyásolhatja az akció elindítását, annak ütemezését vagy kiterjedését, és hatással van az intézmény magatartására is.

Jelen esetben a szakkörökhöz szükséges eszközök, alapanyagok beszerzése, adminisztrációs költségek jelennek meg.

Adminisztráció

Az önkéntes program során felmerülő adminisztrációs kötelezettségeket sorra kell venni, meg kell határozni, hogy a közérdekű önkéntes munkát végzők milyen szabály- és keretrendszerben dolgozhatnak a szervezetnél. Az adminisztrációs kötelezettségek vizsgálatát az alapidokumentumoknál kell kezdeni.

- Bejelentő lap az Emberi Erőforrások Minisztériuma felé, amely által megadja a minisztérium az engedélyt az önkéntesek fogadásához - az iskolai közösségi szolgálatos diákok számára az oktatási intézménnyel kell kötni megállapodást, ellenőrizni szükséges ez esetben, hogy valamennyi foglalkoztatott diák iskolájával van-e szerződés a meglévők mellett.

- Az önkéntes munka szabályait, körülményeit, formáit meghatározó dokumentum: ez lehet külön dokumentum, kézikönyv formájában, vagy jelen esetben az alapszabályban vagy a szervezeti és működési szabályzatban is megjeleníthetők ezek a szabályozások.
- Az önkéntes adatait tartalmazó adatbázis előkészítése, a mindenkor adatkérelmi szabályoknak és a GDPR-nak megfelelő keretek között és formai követelményeknek megfelelően.
- Önkéntes szerződés minta előkészítése.
- Önkéntes tevékenység leírás minta.
- Önkéntes jelenléti ív minta előkészítése.

Felhívás és interjúztatás

Az önkéntes programok, lehetőségek kihirdetésének dokumentumai (felhívások, részletes leírás, jelentkezési űrlap megjelenítése stb), jelentkezési határidő meghatározása (általában 2-3 hetes időtartamban érdemes az önkéntes felhívást megjeleníteni).

Az önkéntes toborzásra szintén érdemes külön tervezetet kialakítani, amely az alábbi pontokat tartalmazza és részletezi:

- Milyen csatornákon keresztül kerül meghirdetésre a felhívás?
  - közösségi média: Facebook, Instagram, YouTube
  - online sajtó: helyi hírportálok
  - offline felületek: plakátok, szórólapok elhelyezése nagyobb közösségi tereken, intézményekben
  - hagyományos sajtó: televízió, rádió, megyei napilap, városi újság
  - levelezőlista: partnereink számára kiküldeni e-mailen, hogy népszerűsítsék a felhívást
  - személyes megkeresés: iskola, idősök klubjai, idősök otthonai
- Milyen költségkeret van a felhívás népszerűsítésére?
- Mi a jelentkezési határidő?
- Mikor és hol tervezi a szervezet interjúztatni a jelentkezőket?
- Minimum és maximum hány önkéntesre van szükség az adott felhívásban szereplő tevékenységek elvégzésére?
- Milyen kritériumok alapján válogat az intézmény az önkéntesek közül? (pl. Életkor, nem, képzettség stb.)
- Ki a felelős az önkéntes koordinációért, fogadásért?
- Mikortól meddig tart az adott önkéntes tevékenység?
- Ki ellenőrzi az önkéntesek munkáját, ki felel az adminisztrációs feladatok ellátásáért?
- Milyen juttatásokat tud adni a szervezet?

A program megvalósításához kapcsolódó előkészítő tevékenységek:

- **2019. augusztus-szeptember**
  - A regisztrált önkéntesek, iskolai közösségi szolgálatot végző diákok számára találkozót szervezni.

- Önkéntes meghallgatás, amely során kiválasztjuk a programban résztvevőket.
- Képzések/felkészítések szervezése.

Körülmények biztosítása

Az önkéntesek fogadásakor fel kell mérnie a szervezetnek, hogy milyen biztonsági intézkedéseket kell tenni az önkéntesek normális és biztonságos munkakörülményeinek biztosításához. Hogyan tudnak eljutni/bejutni az önkéntesek az önkéntes munka helyszínére? Milyen felelősségi szabályok vonatkoznak az önkéntes tevékenységet végzőkre? Ennek szabályozását is a korábban már említett leírásban vagy szabályzatban kell megtenni. Érdemes megfontolni az önkéntesek számára kötött alap balesetbiztosítást, amennyiben erre van pénzügyi kerete a szervezetnek.

Jelen esetben nem jellemző olyan körülmény, amely során a biztonsági kérdés hangsúlyos lenne.

Képzések/felkészítések

Miután az interjúztatás és a kiválasztási folyamat lezárult, a kiválasztott önkéntesek felkészítését el kell kezdeni. A képzés/felkészítés során valamennyi, a tevékenység során felmerülő feladat és kérdés tisztázása szükséges, és a képzés/felkészítés részeként kell balesetvédelmi, tűzvédelmi, elsősegélynyújtási, kommunikációs blokkokat is a tananyag részeként oktatni, ezzel biztosítva az önkéntes teljes felkészítését. Szükség esetén a képzés/felkészítés végén egy vizsgát, vagy felmérést érdemes tartani, ugyanakkor meg kell határozni, hogy mi történik akkor, ha valaki alkalmas, illetve nem alkalmas a feladatra, azaz sikeres és sikertelen vizsgát tesz.

Jelen esetben szintén érdemes képzést/felkészítést tartani, és egyértelműen bemutatni a program célját, és a tevékenység valamennyi részletét, folyamatát, határidőket; milyen formában várjuk a segítséget az önkéntesektől, hogyan és milyen módon várja az intézmény az önkéntesek segítségét.

Önkéntes tevékenység indítása

Miután valamennyi részletet tisztázott az intézmény az önkéntes tevékenységgel kapcsolatban, ezt követően az indítással egyidejűleg véglegesíthető az, hogy

- milyen időszakban, hol, kik fognak tevékenykedni?
- minden eszköz rendelkezésre áll-e az önkéntes tevékenység lebonyolításához?
- az önkéntes tevékenység elérhető-e nyilvánosság számára, ha igen, akkor milyen formában kapnak róla tájékoztatást?

A program megvalósításához kapcsolódó tevékenységek:

2019. október 1.– 2020. június 30-ig

- szakkörök elindítása
- a program lebonyolítása (feljebb részletezett feladatkörökben)
- a program ellenőrzése, hiányosságok pótlása
- a program zárása
- statisztikák készítése
- összegző önkéntes találkozó

- a programban résztvevők díjazása, jutalmazása, köszönetnyilvánítás
- tapasztalatok megbeszélése

3.5. MINTAPROJEKT – Közösségi vásár

A program előzménye:

Intézményünk, a Városi Művelődési Központ Lenti egyik alapfeladata az öntevékeny, önképző programok körülményeinek megteremtése, valamint a szabadidő kulturális célú eltöltésének segítése mellett az egyéb művelődést segítő lehetőségek biztosítása, a felzárkóztatás, mely egyben a társadalmi esélyegyenlőség elősegítését célozza. A közösségi vásár célja, hogy a városlakók megunt és nem használt, de még más számára használható műszaki cikkeit, könyveit, ruháit, tárgyait egy közös vásár keretében piac-jelleggel árusítsák, majd az így befolyó bevételt jótékony célra ajánlhassák fel.

Az önkéntes program indításának szükségessége:

A program szükségességét az indokolja, hogy intézményünk, a Városi Művelődési Központ Lenti különös figyelmet fordít a közösségek szervezésére és a folyamathoz kapcsolódó tevékenységek környezetének megteremtéséhez. A program lényege, hogy egy olyan hosszútávú önkéntes program jöjjön létre, melynek keretében egyrészt környezetvédelmi okokból, a felesleges szemétképződést megakadályozandó a lakosság szabályosan biztosított keretek között árusíthassák már nem használt dolgaikat, majd az így befolyó összeget jótékony célra ajánlhassák fel, ezzel támogatva különböző akciókat, és egyben egy adományozó közösség jöhessen létre. A program előkészítését és lebonyolítását önkéntesek végzik majd, ismétlődés esetén egy állandó önkéntes csapat segítheti a munkát.

A program javasolt megvalósítási időtartama:

2020. január 1- 2020. december 31 (hosszú távon ismétlődhet)

Előkészítés, szükségletek feljegyzése

Az önkéntes akció elindítása előtt egyeztetni kell a bevonandó partnerekkel. Jelen esetben érdemes a korábban bevont együttműködő partnerek mellett újabbakkal is kapcsolatot kialakítani. Első körben szükséges a területileg illetékes iskolákat, a helyi médiát és helyi oktatási intézményeket, valamint a városban és kistérségben működő szociális szolgáltatást nyújtó szervezeteket (idősek klubjai, idősek otthonai) foglalkoztatási főosztály területi kirendeltségét bevonni. A partnerszervezeteknél fontos megjelölni, hogy ki fogja segíteni majd a programot, ki lesz a kapcsolattartó, mennyi időt tud rászánni egy-egy munkatárs a programra, milyen időbeosztással és időtartamban. Meg kell határozni, hogy az egyes partnerek milyen formában (probono vagy senior formában) vesznek részt az önkéntes akcióban, milyen időközönként tudnak segédkezni, tehát milyen típusú - rövid vagy hosszútávú - együttműködésről van-e szó, illetve felmerül-e anyagi vonzat valamelyik fél részéről a partneri kapcsolat keretein belül végzett tevékenység során, és ha igen, ez milyen mértékű (ez az információ a költségvetés meghatározásánál fontos). A feladatok koordinálása érdemes egy vagy két önkéntes

programvezetőt vagy mentort megbízni, ezzel is jelentősen megkönnyítve a lebonyolítást, valamint segíti a sikeres megvalósítást is.

A program megvalósításához kapcsolódó előkészítő tevékenységek:

• **2020. január**

- A weboldalon ki kell alakítani egy külön aloldalt, ahol valamennyi információ elérhető a programról.
- Önkéntes jelentkezési felület kialakítása online és offline:
  - online: Google Űrlap
  - offline: nyomtatott jelentkezési űrlap
- Sajtóközlemény (közösségi hír) kiadása a program elindításáról.
- A partnerek értesítése a program elindításáról, felmérni, hogy ki miben tud segítséget nyújtani (pl. további asztalok, székek az árusításhoz).
- Az iskolák, idősek klubjai, otthonok értesítése a programról, és osztályfőnöki órák keretében bemutatni a projektet, valamint lehetőséget biztosítani a jelentkezésre.
- Facebook és Instagram hirdetések elindítása.
- Adminisztrációs anyagok előkészítése (részletezve lejjebb).
- A program lehetséges költségvetésének meghatározása (részletezve lejjebb).
- Az önkéntes felhívás és az interjúztatás, meghallgatás körülményeinek biztosítása (részletezve lejjebb).

A program megvalósításhoz szükséges tárgyi feltételek:

- okostelefon
  - A fényképek, videók készítéséhez szükséges, valamint a Facebook, Instagram bejegyzések feltöltéséhez, illetve a szülőkkel történő kapcsolat tartásához.
- számítógép/laptop
  - A webes felület, közösségi oldalak feltöltéséhez laptop vagy PC számítógép, melynek segítségével az adminisztrációs és levelezési feladatokat el lehet látni.
- internetkapcsolat
- asztalok, székek

Feladat-meghatározás

A programban résztvevő önkéntesek több területen tudnak bekapcsolódni a program szervezésébe és lebonyolításába. Részt vehetnek az árusítás helyiségének berendezésében, kialakításában, asztalok, székek pakolásában. Az önkéntes tevékenység kiterjedhet az árusításhoz kapcsolódó programok, kulturális műsorok szervezésére, valamint az árusítók portékáinak pakolására is. A helyiség takarításában, karbantartásában is hosszú távon segítségére lehetnek az önkéntesek az intézménynek. Emellett egyes önkéntesek akár a közösségi média hirdetéseit, plakátolást, szórólapozást, azok elkészítését is vállalhatják majd.

Feladatkörök meghatározása:

Önkéntes fogadás: az önkéntes programot az **intézmény** vezeti, külön szerepkörök meghatározása az alábbiak szerint szükséges:

- **önkéntes mentor**

Önkéntesek: az önkéntesek számára biztosított tevékenységi körök meghatározása

- adminisztráció
- közösségi felületek kezelése
- weboldal töltése
- fotózás
- videózás
- eszközök pakolásának segítése
- program lebonyolításának segítése
- szórólapozás
- plakátolás

Szervezetbe illeszkedés

Az önkéntes program elindításakor meg kell határozni, hogy az önkéntesek és iskolai közösségi szolgálatot végzők szervezetileg hova tartoznak, ki az intézményen belül az a kijelölt személy, aki koordinációjukat figyelemmel kíséri.

Jelen esetben a korábban javasolt olyan személyt szükséges kijelölni, akinek munkarendjéhez legjobban illik az önkéntes mentori szerepkör, és rendelkezik a megfelelő szervezési információkkal és készségekkel.

Költségvetés

Megvizsgálandó, hogy milyen értéknövekedéssel jár az intézmény számára az önkéntesek és munkájuk megjelenése; új tevékenységet, vagy esetleg humán erőforrás-felszabadítást eredményez-e megjelenésük? Itt eszmei és pénzbeli értékekről is beszélhetünk, emellett az önkéntesek és iskolai közösségi szolgálatos diákok fogadásával kapcsolatos költségnemek meghatározása azért is fontos, mert befolyásolhatja az akció elindítását, annak ütemezését vagy kiterjedését, és hatással van az intézmény pályázói magatartására is.

Jelen esetben adminisztrációs és marketing költségek jelennek meg.

Adminisztráció

Az önkéntes program során felmerülő adminisztrációs kötelezettségeket sorra kell venni, valamint meg kell határozni a korábban említetteknek megfelelően, hogy a közérdekű önkéntes munkát végzők milyen szabály- és keretrendszerben dolgozhatnak a szervezetnél. Az adminisztrációs kötelezettségek vizsgálatát az alapidokumentumoknál kell kezdeni.

- Bejelentő lap az Emberi Erőforrások Minisztériuma felé, amely által megadja a minisztérium az engedélyt az önkéntesek fogadásához - az iskolai közösségi szolgálatos diákok számára az

oktatási intézménnyel kell kötni megállapodást, ellenőrizni szükséges ez esetben, hogy valamennyi foglalkoztatott diák iskolájával van-e szerződés a meglévők mellett.

- Az önkéntes munka szabályait, körülményeit, formáit meghatározó dokumentum: ez lehet külön dokumentum, kézikönyv formájában, vagy jelen esetben az alapszabályban vagy a szervezeti és működési szabályzatban is megjeleníthetők ezek a szabályozások.
- Az önkéntes adatait tartalmazó adatbázis előkészítése, a mindenkori adatvédelmi szabályoknak és a GDPR-nak megfelelő keretek között és formai követelményeknek megfelelően.
- Önkéntes szerződés minta előkészítése.
- Önkéntes tevékenység leírás minta.
- Önkéntes jelenléti ív minta előkészítése.

Felhívás és interjúztatás

Az önkéntes programok, lehetőségek kihirdetésének dokumentumai (felhívások, részletes leírás, jelentkezési űrlap megjelenítése stb.), jelentkezési határidő meghatározása (általában 2-3 hetes időtartamban érdemes a önkéntes felhívást megjeleníteni).

Az önkéntes toborzásra szintén érdemes külön tervezetet kialakítani, amely az alábbi pontokat tartalmazza és részletezi:

- Milyen csatornákon keresztül kerül meghirdetésre a felhívás?
  - Közösségi média: Facebook, Instagram, youtube
  - Online sajtó: helyi hírportálok
  - Offline felületek: plakátok, szórólapok elhelyezése nagyobb közösségi tereken, intézményekben
  - Hagyományos sajtó: televízió, rádió, megyei napilap, városi újság
  - Levelezőlista: partnereink számára kiküldeni e-mailen, hogy népszerűsítsék a felhívást
  - Személyes megkeresés: iskola, idősök klubjai, idősök otthonai, munkaügyi hivatal
- Milyen költségkeret van a felhívás népszerűsítésére?
- Mi a jelentkezési határidő?
- Mikor és hol tervezi a szervezet interjúztatni a jelentkezőket?
- Minimum és maximum hány önkéntesre van szükség az adott felhívásban szereplő tevékenységek elvégzésére?
- Milyen kritériumok alapján válogat az intézmény az önkéntesek közül? (pl. Életkor, nem, képzettség stb.)
- Ki a felelős az önkéntes koordinációért, fogadásért?
- Mikortól meddig tart az adott önkéntes tevékenység?
- Ki ellenőrzi az önkéntesek munkáját, ki felel az adminisztrációs feladatok ellátásáért?
- Milyen juttatásokat tud adni a szervezet?

A program megvalósításához kapcsolódó előkészítő tevékenységek:

- **2020. január**

- A regisztrált önkéntesek, iskolai közösségi szolgálatot végző diákok számára találkozót szervezni.
- Önkéntes meghallgatás, amely során kiválasztjuk a programban résztvevőket.
- Képzések/felkészítések szervezése.

Körülmények biztosítása

Az önkéntesek fogadásakor fel kell mérnie a szervezetnek, hogy milyen biztonsági intézkedéseket kell tenni az önkéntesek normális és biztonságos munkakörülményeinek biztosításához. Hogyan tudnak eljutni/bejutni az önkéntesek az önkéntes munka helyszínére? Milyen felelősségi szabályok vonatkoznak az önkéntes tevékenységet végzőkre? Ennek szabályozását is a korábban már említett leírásban vagy szabályzatban kell megtenni. Érdemes megfontolni az önkéntesek számára kötött alap balesetbiztosítást, amennyiben erre van pénzügyi kerete a szervezetnek.

Jelen esetben nem jellemző olyan körülmény, amely során a biztonsági kérdés hangsúlyos lenne.

Képzések/felkészítések

Miután az interjúztatás és a kiválasztási folyamat lezárult, a kiválasztott önkéntesek felkészítését el kell kezdeni. A képzés/felkészítés során valamennyi, a tevékenység során felmerülő feladat és kérdés tisztázása szükséges, és a képzés/felkészítés részeként kell balesetvédelmi, tűzvédelmi, elsősegélynyújtási, kommunikációs blokkokat is a tananyag részeként oktatni, ezzel biztosítva az önkéntes teljes felkészítését. Szükség esetén a képzés/felkészítés végén egy vizsgát, vagy felmérést érdemes tartani, ugyanakkor meg kell határozni, hogy mi történik akkor, ha valaki alkalmas, illetve nem alkalmas a feladatra, azaz sikeres és sikertelen vizsgát tesz.

Jelen esetben szintén érdemes képzést/felkészítést tartani és a tevékenység valamennyi részletét, folyamatát, határidőket; milyen formában várjuk a segítséget az önkéntesektől, hogyan és milyen módon várja az intézmény az önkéntesek segítségét.

Önkéntes tevékenység indítása

Miután valamennyi részletet tisztázott az intézmény az önkéntes tevékenységgel kapcsolatban, ezt követően az indítással egyidejűleg véglegesíthető az, hogy

- milyen időszakban, hol, kik fognak tevékenykedni?
- minden eszköz rendelkezésre áll-e az önkéntes tevékenység lebonyolításához?
- az önkéntes tevékenység elérhető-e nyilvánosság számára, ha igen, akkor milyen formában kapnak róla tájékoztatást?

A program megvalósításához kapcsolódó tevékenységek:

2020 március – 2020. december (folyamatosan ismételhető)

- a program lebonyolítása (feljebb részletezett feladatkörökben)
- a program ellenőrzése, hiányosságok pótlása
- a program zárása
- statisztikák készítése

- összegző önkéntes találkozó
- a programban résztvevők díjazása, jutalmazása, köszönetnyilvánítás
- tapasztalatok megbeszélése.

ÖSSZEGZÉS

A szaktanácsadás és a megelőző önkéntes felkészítés során megállapítást nyert, hogy intézményünk szervezetenként alkalmas önkéntesek fogadására, és könnyen felépíthetünk egy hosszútávú önkéntes programot is, hiszen van tapasztalatunk az önkéntesek és iskolai közösségi szolgálatos diákok fogadása terén, valósítottunk már meg önkéntes fogadást.

Bár nem szükséges mindennapi működésünk biztosításához az önkéntesek fogadása, nagy segítséget jelent megjelenésük, hiszen ezáltal az intézményünk szolgáltatásának minősége javul és szolgáltatási portfóliónk bővül. Céljaink elérésében ugyanakkor feltétlenül szükséges a közérdekű önkéntes tevékenység. Hosszútávon e területen szerveződő programok és projektek segíthetik elő közművelődési és hagyományőrző tevékenységünket.

Az önkéntes stratégiában figyelembe vettük az intézmény erősségeit és gyengeségeit, ezzel együtt jeleztük a szükséges szervezetfejlesztési irányokat és eszközöket. Az önkéntesség és az iskolai közösségi szolgálat beépíthető a szervezeti struktúránkba, habár pénzeszköz és humán erőforrás biztosítása is szükséges az intézmény részéről ahhoz, hogy önkéntes programjainkat megvalósíthassuk.